

"İsm-i Âzâmın iki ziyasından bir ziyası veya altı nurundan bir nuru olan İsm-i Hayyın bir cilvesi..." cümlesindeki "ziya ve nur" tabirlerinin konuyla münasebetini izah eder misiniz?

Malum, **İsm-i Azam** Allah'ın isimleri içinde gizli ve gaybi olduğu için, her âlim bu ismi farklı anlamış ya da kendinde galiben tecelli eden ismi İsm-i Azam olarak görmüştür.

İsm-i Âzâmın iki ziyasından birisi **Hay** diğeri ise **Kayyum** ismidir. İsm-i Âzâmın altı nurundan maksat ise **Ferd, Hay, Kayyum, Hakem, Adl, Kuddüs** isimleridir.

Ziya nurdan daha geniş daha rasih olduğu için, **Hay** ve **Kayyum** isimlerine nispet ediliyor. Zira **Hay** ve **Kayyum** isimleri Allah'ın zati hassaları olup, diğer bütün isim ve sıfatlar bu iki isim ile kaimdirler. Yani **hayat ve kayyumiyet** olmasa diğer isimler ayakta duramaz, bir anlam ifade edemezler.

Mesela, insandan **hayat** ve onun devamlılığı gitse insanın *görmesi, konuşması, işitmesi, koklaması* kalmaz. Çünkü bütün bu vasıflar hayat ile kaimler. Benzer ilişki Allah'ın **Hay** ismi ile diğer sıfatları içinde geçerlidir.